

ДЕРЖАВНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ ПО ВОДНОМУ ГОСПОДАРСТВУ
НОРМАТИВНІ ДОКУМЕНТИ

**Правила атестації
головної організації
метрологічної служби
Державного комітету України
по водному господарству**

НД 33-1.1-25-2006

Видання офіційне

Київ – 2006

Розроблений:

Відділом наукового та інформаційно-технічного забезпечення
Держводгоспу України

Внесений:

Відділом наукового та інформаційно-технічного забезпечення
Держводгоспу України

Затверджений:

Наказом Держводгоспу України
від 25 травня 2006 року № 103

Чинний:

від 29 травня 2006 року

Погоджений:

Держспоживстандартом України
(лист від 19 травня 2006 року
№ 4582-6-4/17)

<p>Державний комітет України по водному господарству</p>	<p>Нормативний документ</p> <p>Правила атестації головної організації метрологічної служби Державного комітету України по водному господарству</p>	<p>НД 33-1.1-25-2006</p> <p>Введено вперше</p>
--	---	---

1 Загальні положення

Ці правила розроблені відповідно до Закону України від 15.06.04 № 1765-IV “Про метрологію та метрологічну діяльність” (далі – Закон) і встановлюють вимоги щодо організації та порядку здійснення атестації головної організації метрологічної служби Державного комітету України по водному господарству (далі – Держводгосп України) та оформлення її результатів (далі - атестація).

Атестація головної організації метрологічної служби Держводгоспу України проводиться з метою визначення і офіційного підтвердження готовності заявитника до проведення метрологічних робіт, передбачених Законом.

Правила розроблені з урахуванням основних положень Порядку проведення атестації головних та базових організацій метрологічних служб центральних органів виконавчої влади, затвердженого наказом Держспоживстандарту України від 29 червня 2005 року № 155, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 14 липня 2005 року за № 750/11030, Положення про метрологічну службу Державного комітету України по водному господарству, затверджене наказом Держводгоспу України від 28.11.2005р. №333, погоджене листом Держспоживстандарту України від 1.11.2005р. № 9440-6-4/25.

Вимоги цих Правил поширюються на:

- метрологічну службу Держводгоспу України ;
- головну організацію метрологічної служби Держводгоспу України.

2 Нормативні посилання

У цих Правилах є посилання на такі нормативні документи:

- Закон України “Про метрологію та метрологічну діяльність” від 15.06.04р. №1765-IV;
- ДСТУ ISO 9000-2001 Система управління якістю. Основні положення та словник;
- ДСТУ ISO 9001-2001 Система управління якістю. Вимоги;
- ДСТУ ISO/TR 10013-2003 Настанови з розроблення документації систем управління якістю;
- нормативно-правовий акт Правила уповноваження та атестації у державній метрологічній системі, затверджені наказом Держспоживстандарту України від 29.03.2005 № 71, зареєстровані в Міністерстві юстиції України 13.04.2005 за № 392/ 10672;

- нормативно-правовий акт Порядок проведення атестації головних та базових організацій метрологічних служб центральних органів виконавчої влади, затверджений наказом Держспоживстандарту України від 29.06.2005 № 155, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 14.07.2005 за № 750/11030;

- нормативно-правовий акт Типове положення про метрологічні служби центральних органів виконавчої влади, органів управління об'єднань підприємств, підприємств та організацій, затверджене наказом Держспоживстандарту України від 28.02.2005 № 53, зареєстроване в Міністерстві юстиції України від 16.03.2005 за № 307/ 10587;

- Положення про метрологічну службу Державного комітету України по водному господарству, затверджене наказом Держводгоспу України від 28.11.2005р. №333, погоджене листом Держспоживстандарту України від 1.11.2005р. № 9440-6-4/25.

3 Терміни та визначення понять

У цих Правилах терміни використовуються у такому значенні:

- головна організація метрологічної служби (далі - ГОМС) –організація, призначена Держводгоспом України з числа водогосподарських організацій для виконання робіт із забезпечення єдності вимірювань у сфері своєї діяльності, методичного керівництва метрологічними службами інших водогосподарських організацій;

- атестація головної організації - офіційне визнання Держводгоспом України того, що заявник має право виконувати функції головної організації метрологічної служби Держводгоспу України у сфері своєї діяльності;

- заявник - організація, що подала заявку на проведення атестації відповідно до цих Правил.

4 Умови атестації головної організації

4.1 Атестація ГОМС здійснюється метрологічною службою Держводгоспу України в особі Відділу наукового та інформаційно-технічного забезпечення Держводгоспу України із залученням відповідальних за метрологічне забезпечення від структурних підрозділів апарату Держводгоспу України з метою документального засвідчення компетентності і права заявитика виконувати функції головної організації метрологічної служби у сфері своєї діяльності.

4.2 Функції, обов'язки і права ГОМС визначаються відповідним положенням про ГОМС.

4.3 Атестації підлягає ГОМС, яка здійснює діяльність відповідно до статті 37 Закону.

4.4 Атестація ГОМС проводиться за участю Національного наукового центру “Інститут метрології” Держспоживстандарту України.

4.5 Право атестованої ГОМС виконувати функції ГОМС офіційно підтверджується виданням свідоцтва про атестацію. Термін дії свідоцтва про атестацію не повинен перевищувати 5 років. Конкретний термін дії свідоцтва

про атестацію встановлює Держводгосп України за результатами перевірки ГОМС.

4.6 Якщо ГОМС має намір проводити державні приймальні випробування засобів вимірювань та техніки, на які не поширюється державний метрологічний нагляд, або проводити атестацію методик виконання вимірювань, які використовуються у сфері поширення державного метрологічного нагляду, вона повинна бути уповноважена на проведення цих робіт згідно з Правилами уповноваження та атестації у державній метрологічній системі.

4.7 Якщо ГОМС має у своєму складі повірочну лабораторію, яка має намір проводити повірку засобів вимірювань та техніки, то ця лабораторія повинна бути уповноважена на проведення цих робіт згідно з Правилами уповноваження та атестації у державній метрологічній системі.

4.8 Якщо ГОМС має у своєму складі калібрувальну лабораторію, яка має намір проводити калібрування засобів вимірювань та техніки для інших підприємств, організацій та фізичних осіб, а також для власних потреб цих організацій, або вимірювальну лабораторію, яка має намір проводити вимірювання у сфері та/або поза сферою поширення державного метрологічного нагляду, то ця лабораторія повинна бути атестована згідно з Правилами уповноваження та атестації у державній метрологічній системі.

5 Критерії атестації головної організації

Критеріями атестації ГОМС є наявність:

відповідного структурного підрозділу, що виконує функції ГОМС;

відповідного складу та кваліфікації фахівців які мають технічну освіту та кваліфікацію з відповідного виду (підвиду) вимірювань на відповідній кафедрі (факультеті) в учбовому закладі (курсах підвищення кваліфікації) для виконання робіт з метрологічної експертизи нормативних документів, атестації вимірювальних лабораторій та здійснення метрологічного нагляду за єдиністю вимірювань у водогосподарських організаціях. Фахівці повинні володіти знаннями щодо законів України, інших нормативно-правових актів з питань метрології та метрологічної діяльності, вимог основоположних національних стандартів з метрології, основ метрології, основних принципів, методів та умов одержання результатів вимірювань;

позитивних результатів перевірки якості проведення робіт у визначеній галузі атестації;

нормативних та методичних документів, що необхідні для виконання метрологічних робіт відповідно до галузі атестації, а також системи актуалізації цих документів;

системи обліку та зберігання заявок на проведення метрологічних робіт та матеріалів за їх результатами, а також системи обліку претензій щодо якості виконання робіт;

системи нормування трудомісткості і визначення вартості метрологічних робіт згідно з галуззю атестації.

6 Організація, порядок проведення і оформлення результатів атестації

6.1 Запроваджуються три види атестації - первинна, періодична та позачергова.

Первинній атестації підлягає ГОМС, яка створена (призначена) Держводгоспом України, але не була атестована.

Періодичній атестації підлягає атестована ГОМС після закінчення терміну дії свідоцтва про атестацію.

Позачерговій атестації підлягає атестована ГОМС, якщо вона претендує на розширення галузі атестації або відновлення робіт після визнання недійсним свідоцтва про атестацію за результатами перевірки.

6.2 Атестація передбачає такі етапи:

подання заяви ГОМС на проведення атестації за формою, наведеною у додатку А;

розгляд заяви та наданих документів, прийняття рішення за заявкою;

укладання договорів між заявником та організаціями, що виконують роботи з атестації, та організаціями, представники яких залучаються до складу комісій;

проведення експертизи наданих заявником документів і, за потреби, їх доопрацювання заявником;

надання висновків за результатами експертизи заявнику;

розроблення програми перевірки заявника та формування складу комісії;

затвердження програми перевірки заявника та призначення складу комісії;

ознайомлення членів комісії з програмою і терміном проведення перевірки заявника;

проведення перевірки заявника та оформлення матеріалів за її результатами;

прийняття рішення щодо атестації, оформлення свідоцтва про атестацію і видавання його заявнику.

6.2.1 Заявка на проведення періодичної атестації подається не пізніше ніж за два місяці до закінчення строку дії свідоцтва про атестацію.

До заяви додаються такі документи:

Положення про ГОМС;

Настанова з якості, затверджена керівником ГОМС, що атестується;

Паспорт ГОМС;

проект галузі атестації заявника або змін до галузі атестації.

Вимоги щодо структури і змісту документів, які додаються до заяви, наведені в додатку Б.

6.2.2 Відділ наукового та інформаційно-технічного забезпечення Держводгоспу України розглядає подані документи і організовує проведення робіт з атестації замовника.

6.2.3 Під час проведення експертизи наданих заявником документів перевіряється правильність їх оформлення та повнота наведеної у цих

документах інформації відповідно до вимог цього Порядку. За потреби, організація, що проводить експертизу, може запитувати у заявника додаткову інформацію, а також повернати заявнику надані документи на доопрацювання з переліком виявлених недоліків. В останньому випадку доопрацьовані документи повинні бути подані повторно.

За результатами експертизи складається експертний висновок за формулою, наведеною у додатку В.

6.2.4 Перевірку заявника для визначення його відповідності встановленим критеріям атестації комісія проводить безпосередньо за місцезнаходженням заявника.

До складу комісії включаються представники метрологічної служби Держводгоспу України та Держспоживстанарту України.

Головою комісій призначаються, як правило, керівник Відділу наукового та інформаційно-технічного забезпечення Держводгоспу України.

6.2.5 Відповідність заявника критеріям атестації встановлюється комісією шляхом проведення:

аналізу документів, що подані на атестацію;

перевірки наявних у заявників ресурсів та умов щодо виконання функцій згідно з інформацією, наведеною у документах, поданих на атестацію;

співбесід з персоналом заявника.

6.2.6 Під час проведення робіт з атестації ГОМС оцінюються:

організаційна структура заявника і наявність персоналу, які необхідні для виконання функцій ГОМС;

наявність приміщень, умов та ресурсів, необхідних для виконання функцій ГОМС;

наявність документації (законодавчі акти, основоположні організаційні та нормативні документи з метрології, національні та міждержавні стандарти, нормативно-правові, організаційні та методичні документи), що забезпечує виконання функцій ГОМС;

обсяг та якість проведення робіт відповідно до Положення про ГОМС.

6.2.7 За результатами перевірки комісія складає акт за формулою, наведеною у додатку Г.

Акт повинен містити результати перевірки відповідно до затверджені програми перевірки та висновки за результатами перевірки, а також відповідні рекомендації комісії щодо атестації заявника.

Акт складається у 3 примірниках, підписується головою комісії і всіма членами комісії.

Затверджений перший примірник акта направляється заявнику, другий - залишається для ведення обліку.

6.2.8 Відділ наукового та інформаційно-технічного забезпечення Держводгоспу України після затвердження акта перевірки приймає рішення про атестацію заявника або про відмову.

Свідоцтво про атестацію ГОМС оформлює та видає Відділ наукового та інформаційно-технічного забезпечення Держводгоспу України за формулою, наведеною у додатку Д.

До свідоцтва про атестацію додається галузь атестації на проведення конкретних метрологічних робіт згідно з формою 4, що наведена в додатку Б. Кожен аркуш галузі атестації підписується керівником Відділу наукового та інформаційно-технічного забезпечення Держводгоспу України і засвідчується печаткою.

Відділ наукового та інформаційно-технічного забезпечення Держводгоспу України подає до національного наукового метрологічного центру ННЦ “Інститут метрології” Держспоживстандарту України для обліку по одному примірнику копій акта, свідоцтва про атестацію, галузі атестації на проведення конкретних метрологічних робіт та Положення про ГОМС.

6.3 Рішення про відмову в атестації приймає Відділ наукового та інформаційно-технічного забезпечення Держводгоспу України у разі неспроможності заявити провести коригувальні заходи й усунути невідповідності, які зазначені в акті комісії. У цьому разі заявникові надсилається повідомлення у письмовій формі.

6.4 Після усунення причин відмови ГОМС може повторно подавати матеріали на атестацію.

7 Порядок проведення перевірки за додержанням умов виконання функцій атестованою головною організацією

7.1 Відділ наукового та інформаційно-технічного забезпечення Держводгоспу України періодично, але не частіше ніж один раз у рік, здійснює перевірку виконання функцій атестованої ним ГОМС. Перевірка проводиться за програмою, затвердженою наказом Держводгоспу України.

7.2 Перевірка діяльності атестованої ГОМС проводиться з метою встановлення відповідності її діяльності вимогам атестації у міжатестаційний період.

7.3 У разі виявлення порушень вимог, що ставляться до атестованої організації, установлюється термін усунення недоліків. ГОМС після усунення недоліків повідомляє Відділ наукового та інформаційно-технічного забезпечення Держводгоспу України про їх усунення.

8 Призупинення дії або скасування свідоцтва про атестацію

8.1 Дія свідоцтва про атестацію ГОМС може бути достроково призупинена або скасована у разі виявлення за результатами перевірки порушень вимог, що ставляться до атестованої організації.

8.2 ГОМС протягом 30 днів після прийняття рішення про призупинення, скасування свідоцтва про атестацію або в разі відмови в атестації може оскаржити ці рішення в Держводгоспі України, Держспоживстандарті України або в судовому порядку згідно з чинним законодавством України.

Додаток А
 до пункту 6.2 Порядку проведення атестації
 головної організації метрологічної служби
 Держводгоспу України

Начальнику відділу наукового та
(посада)
інформаційно-технічного забезпечення
Держводгоспу України

(прізвище та ініціали)

ЗАЯВКА НА АТЕСТАЦІЮ

Назва організації _____

Керівник організації _____

Адреса організації _____

Телефон, факс, E-mail _____

Реквізити банку _____

Розрахунковий рахунок _____

Назва структурного підрозділу, який здійснює роботи, пов'язані із
 забезпеченням єдності вимірювань, здійсненням метрологічного контролю і
 нагляду _____

Керівник структурного підрозділу, який здійснює роботи, пов'язані із
 забезпеченням єдності вимірювань, здійсненням метрологічного контролю і
 нагляду _____

Телефон _____, факс, E-mail _____

Прошу провести первинну/періодичну атестацію на виконання функцій
(вказати необхідне)

головної організації метрологічної служби Держводгоспу України

_____ (сфера діяльності)

Додатки: Положення про головну організацію

Паспорт головної організації

Настанова з якості

Проект галузі атестації

Керівник організації-заявника _____ / _____ /
(підпис) (ініціали, прізвище)

Керівник структурного підрозділу,
 який здійснює роботи, пов'язані із
 забезпеченням єдності вимірювань,
 здійсненням метрологічного
 контролю і нагляду

_____ / _____ /
(підпис) (ініціали, прізвище)

Головний бухгалтер _____ / _____ /
(підпис) (ініціали, прізвище)

Додаток Б

до пункту 6.2.1 Порядку проведення атестації
головної організації метрологічної служби
Держводгоспу України

ВИМОГИ ЩОДО СТРУКТУРИ І ЗМІСТУ ДОКУМЕНТІВ, ЯКІ ДОДАЮТЬСЯ ДО ЗАЯВКИ

1 Положення про головну організацію

1.1 Положення повинно містити вступну частину, у якій наводяться назва заявника, сфера поширення цього положення і його зв'язок з іншими документами у сфері метрологічної діяльності, а також розділи відповідно до вимог Типового положення:

права головної організації;
функції головної організації.

1.2 До Положення рекомендується включати такі розділи:
загальні положення;

структурна та склад головної організації;
відповіальність головної організації.

1.3 У Положенні у вигляді додатку повинна бути вказана структура головної організації.

За потреби Положення про головну організацію може регламентувати інші аспекти діяльності заявника, які не суперечать чинному законодавству та іншим документам з метрології.

Положення про головну організацію підписується керівником головної організації, погоджується національним науковим метрологічним центром та затверджується Держводгоспом України.

2 Вимоги до побудови, викладу, змісту та оформлення Настанови з якості

2.1 Побудова, виклад, зміст та оформлення Настанови з якості здійснюється відповідно до вимог ДСТУ ISO/TR 10013-2003, ДСТУ ISO 9000-2001, ДСТУ ISO 9001-2001.

2.2 Настанова з якості, як правило, повинна містити комплексний опис підрозділу заявника та організації, до складу якої він входить, та порядку виконання функцій відповідно до Положення про головну організацію.

Коли інформація щодо підрозділу заявника наведена в інших документах, у тому числі в документах, що подані на атестацію, то в Настанові з якості повинні бути наведені посилання на ці документи. Система управління якістю повинна забезпечувати якість виконання функцій головної організації у повному обсязі відповідно до Положення про головну організацію. Система управління якістю повинна передбачати проведення постійного контролю за

Продовження додатка Б
забезпеченням якості виконання функцій відповідно до Положення про головну організацію.

2.3 Настанова з якості затверджується керівником головної організації.

3 Паспорт головної організації

3.1 Паспорт головної організації повинен містити докладну інформацію щодо:

заявника;

функцій головної організації, що виконуються підрозділом;

кадрового складу співробітників, що виконують роботи, пов'язані із забезпеченням єдності вимірювань, здійсненням метрологічного контролю і нагляду;

оснащеності заявитика приміщеннями, іншими ресурсами та їх стану;

порядку взаємодії головної організації з іншими організаціями і підприємствами Держводгоспу України, а також проведення контролю якості виконання метрологічних робіт;

наявності організаційних, нормативних і методичних документів.

3.2 Інформація щодо головної організації (місцезнаходження, телефон, банківські реквізити тощо) наводиться у вступній частині, а інша інформація - у відповідних розділах Паспорта та в додатках до нього. Інформацію, яка наводиться у Паспорті, рекомендується подавати за формами 1-3, що наведені нижче.

Необхідність наведення інформації щодо оснащення головної організації іншими ресурсами, необхідними для виконання функцій головної організації, визначається головною організацією та наводиться у Паспорті в довільній формі.

3.3 Паспорт затверджується керівником головної організації.

Продовження додатка Б
Форма 1

**ІНФОРМАЦІЯ ЩОДО ФАХІВЦІВ, ЯКІ ЗАБЕЗПЕЧУЮТЬ ВИКОНАННЯ
ФУНКЦІЙ ГОЛОВНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ**

Назва підрозділу	Вид робіт	Посада, прізвище, ініціали,	Освіта, фах, рік закінчення навчального закладу, науковий ступінь	Досвід з проведення метрологічних робіт, роки	Примітка
1	2	3	4	7	8

Форма 2

**ПЕРЕЛІК НОРМАТИВНИХ ДОКУМЕНТІВ, ЩО МАЄ ГОЛОВНА
ОРГАНІЗАЦІЯ ДЛЯ ВИКОНАННЯ ФУНКЦІЙ**

Назва та позначення документів	Вид робіт, під час проведення яких застосовуються документи	Назва підрозділу, де використовуються документи
1	2	3

Форма 3

ІНФОРМАЦІЯ ЩОДО НАЯВНОСТІ ПРИМІЩЕНЬ ТА ЇХ СТАНУ

Вид робіт	Назва підрозділу,	Кількість приміщень, загальна площа і площа кожного приміщення, (m^2)	Наявність оргтехніки та іншого обладнання необхідних для виконання функцій головної організації
1	2	3	9

Продовження додатка Б
Форма 4

Аркуш _____ аркушів _____
 Додаток до свідоцтва про атестацію
 від _____ № _____

ГАЛУЗЬ АТЕСТАЦІЇ

(головна організація та назва об'єднання підприємств, підприємства та організації)

на проведення метрологічних робіт у _____
 (назва сфери діяльності)*

Сфера діяльності головної організації	Функції головної організації
1	2

* Указується при заповненні проекту галузі атестації.

Начальник Відділу наукового та
інформаційно-технічного
забезпечення Держводгоспу України

_____/_____
 (підпис) (ініціали, прізвище)
 „_____ 200_ р.

Додаток В
до пункту 6.2.3 Порядку проведення атестації
головної організації метрологічної служби
Держводгоспу України

ЗАТВЕРДЖУЮ*

_____ (посада)

_____ (назва організації)

(підпис) _____ (ініціали, прізвище)
" _____ " 200 р.
М П

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК
за результатами експертизи документації,
поданої _____, що атестується
(назва заявника)
на право виконання функцій головної
організації в сфері _____
(сфера діяльності)

1. _____ провела експертизу
(назва організації, що проводила експертизу)
документів, що подані _____, яка атестується
(назва і місцезнаходження заявитика)
на право виконання функцій головної організації у сфері _____
(сфера діяльності)

2. На експертизу були подані такі документи: _____
(повна назва документів, поданих відповідно до пункту 3.2.1 Порядку)

3. За результатами проведеної експертизи встановлено: _____
(узагальнені результати експертизи щодо кожного поданого документа та зауваження

до їх змісту і оформлення, рекомендації щодо усунення виявлених недоліків тощо)

4. На підставі результатів проведеної експертизи _____
(назва організації, що проводила експертизу)
вважає за доцільне: _____
(висновки щодо можливості проведення подальших робіт з атестації після усунення

виявлених недоліків чи припинення цих робіт, відповідні рекомендації)

_____ (посада експерта) _____ (підпис) _____ (ініціали, прізвище)

* Експертний висновок затверджує організація, що проводила експертизу.

Додаток Д

до пункту 6.2.8 Порядку проведення атестації
головної організації метрологічної служби
Держводгоспу України

Державний герб України

ДЕРЖАВНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ ПО ВОДНОМУ ГОСПОДАРСТВУ

**С В І Д О Ц Т В О
ПРО АТЕСТАЦІЮ**

**ГОЛОВНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ МЕТРОЛОГІЧНОЇ СЛУЖБИ
ДЕРЖВОДГОСПУ УКРАЇНИ**

№ _____

Видано "— " 20__ р.

Чинно до "— " 20__ р.

Це свідоцтво засвідчує, що _____
(назва головної організації і її місцезнаходження)

відповідає критеріям атестації головної організації метрологічної служби
Держводгоспу України.

Галузь атестації наведена в додатку до цього свідоцтва і є його
невід'ємною частиною.

Додаток: галузь атестації на _____ аркушах

Перший заступник Голови
Держводгоспу України

(прізвище та ініціали)

„— ” 20__ року
М.П.